

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Laitinen, Hilikka			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "Vaihdoin kapiokirstun tenttikirjoihin" : sukupolvivertailu naisten työstä elämäkertoissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-11-03	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 106
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tutkimukseni kohteena ovat kahden naissukupolven kokemukset työstä. Tutkin, millä tavalla suomalaisnaisten puhe työstä eroaa kahden sukupolven välillä ja selvitän, millä tavalla naiset määrittelevät suhdettaan työhön ja puhuvat työurastaan. Tarkastelen puhetapoja modernisaatioteorian valossa ja etsin merkkejä yksilöitymisestä modernisaatioon kuuluvana ilmiönä. Olen valinnut tutkimusaineistoiksi kaksi elämäkerta-aineistoa, joita vertaamalla pyrin saamaan esiin sukupolvien välisiä eroja. Vertaan analyysissäni sodanjälkeisen jälleenrakennuksen ja nousun sukupolvea (syntynyt 1925-1939) ja suuren murroksen sukupolvea (syntynyt 1940-1949) toisiinsa. Olen valinnut molemmista aineistoista noin kymmenen elämäkertaa, joiden puhetta työstä analysoin teemoittelun ja elämäkerta-analyysin keinoin. Olen jakanut aineistot neljään elämänvaiheeseen, joihin kuuluvat nuoruus-, perhe-, työelämä-, ja kirjoitusvaihe, ja vertaan aineistoja näiden elämänvaiheiden mukaan. Analyysini teoreettinen viitekehys on yksilöityminen modernisaation osana. Yksilöityminen on prosessi, jossa yksilö tulee tietoiseksi itsestään, erillisenä vallitsevista rakenteista, kuten perheestä tai sukupuolesta. Modernisaatioteorioista olen käyttänyt erityisesti tulkintoja, joissa painotetaan traditionaalisen ja modernin rinnakkaisuutta. Tämän teorian mukaan modernisaatio tapahtuu traditionaalisen elämänmuodon rinnalla. Modernisaatio myös uusintaa traditioita ja luo yhteiskuntaan uudenlaisia normistoja. Tulokseni sekä vahvistavat että kyseenalaistavat yksilöitymisteorioita. 1979-aineiston naisten puhe on normittunutta ja traditionaaliseen kiinnittynyttä. Työ on naisille pääasiassa keino tulla toimeen. Yksilöityminen näkyy 1991-aineistossa minän esiinnousuna ja lisääntyneenä itsereflektiona. Työn sisällön ja itsensä toteuttamisen painottaminen on alkanut näkyä aineistossa. Sen sijaan työuraan liittyvää tavoitehakuisuutta ei tule esiin. Myös puhetapojen muutos kepeytymisen suuntaan näkyy 1991-aineistossa. Monien naisten tekstejä kuvaa optimismi ja kevyt suhtautuminen elämän eri valintoihin verrattuna aikaisempaan sukupolveen. Tuloksista huolimatta modernisaatioteoriat tuntuvat liioittelevilta aineiston antamiin tuloksiin nähden. Yksilöityminen näkyy 1991-aineistossa vasta aavistuksena itsereflektion muodossa. Sen sijaan traditionaalinen normisto näyttää pitävän pintansa yksilöityneiden puhetapojen rinnalla. Tärkeimmät lähteeni ovat: Beck, Ulrich & Beck-Gernsheim, Elizabeth (1996): Individualization and "Precarious Freedoms": Perspectives and Controversies of a Subject-orientated Sociology; Jallinoja, Riitta (1991): Moderni elämä; Julkunen, Raija (1993): Suomalainen sukupuoli - esimoderni, moderni, toisenlainen moderni vai liian moderni; Kortteinen, Matti (1992): Kunnian kenttä; J.P Roos (1987): Suomalainen elämä; Viikko, Anni (1997): Omaelämäkerta kohtaamispaikkana. Naisen elämän kerronta ja luenta.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords elämäkerrat sukupolvet naiset modernisaatio yksilöllistyminen työ			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			